

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
26 August st. v.
7 Septembre st. n.

Ese în fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 35.

ANUL XX.
1834.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

După vreme 'ndelungată.

După vreme 'ndelungată,
 Etă érăș am vinit,
 Ca să te mai ved odată,
 Orașelul meu dorit!

Mii de amintiri me légă,
 Să me mai doresc aci;
 Amintiri ce 'n vîeța 'ntrégă
 Tot ca stele mi-or lucii.

Anii veseli de pruncie
 P'aste locuri mi-au trecut;
 Și de-ăici imi ride mie
 Fericirea din trecut.

Etă locul de iubire,
 Casa 'n colțul stradei jos:
 Monument de fericire
 Al trecutului frumos.

Ca și farul de pe mare,
 Ea-mi eră lumina mea;
 Ce din ori ce viscol mare
 La liman me conducea.

Căci aici găsiam plăcere,
 Simțeminte dulci, ferbinți:
 O iubire ce nu pîere,
 Sinuri calde de părinți...

Dar ađi iremur l'a ei tréptă
 Și cu lacrimi stau în prag;
 Căci părinții nu m'astăptă,
 Nu sînt căror le-am fost drag.

O durere me pîtrunde,
 De ce 'n vîeța n'am simțit:
 Sînt străin acolo unde
 Am fost casnic mo't iubit.

Și sărut cu duioșie
 Pragul pentru mine sfânt;
 Și me duc cu rană vie
 Și 'ngenunchiu la un mormînt.

Rađem capul p'a sa cruce
 Ș-o imbrașoșez strivt;
 „Te deșteptă mamă dulce,
 Fiul teu a revinit!“

Nu-mi raspunde. E tăcere,
 Nu-nai vîntul plînge lin...
 Aș porni, dar n'am putere
 Și me 'nec' un greu suspin.

Căci movila asta este
 Care-ăice mi-a păstrat
 Farmecul blând de poveste
 Al trecutului sburat.

Tremurând imi rup o flóre,
 Ca s'o duc și să mi-o pun
 Pe mormîntu-'n depărtare
 Al părinteui meu bun.

Aici mamă, colo tată,
 Sînt ca pcmul urgisit;
 Vigelia cea turbată
 În trupină m'a treznit.

Iosif Vulcan.

Logofetul Baptiste Veleli.

Episod istoric din secolul XVII.

(Urmare.)

Iți dă voiă? — repetă ea érăși cătră juna
 maică.

— Așă, jupăneșică.

— De-i așă, să nu perdem timpul! Bărbatu-meu
 mi-a scris că nu mai departe decăt poimâni are să is-
 bucnescă rescóla... E vreme încă...

— Așă, să ne grăbim, să nu perdem timpul! Măne
 voiui fi acolo, și poimâne, ajutându-mi Dđeu, țera-i mán-
 tuită și bărbatul itale, jupăneșică, scăpat de pri-
 mejdiă.

— O! măicuță! dragă măicuță! Dđeu ți-o ține în
 sémă fapta asta mare! Apoi dintr'un săcrieș jupănésa
 scóse un rënd complet de straie de ale sale și imbrăcă
 cu ele răpede pe maica.

— Așă, ești de tot frumósă! nici ángerii nu ți-ar
 puté resiste. Privesce-me, bine! Ai fermecă cu albaștrii

tei ochi nu numai pe un păcătos ca dânsul, dar și pe cel mai mare împărat! . . .

— O're me poți cunoște cineva? . . .

— Nime, cătu-i lumea!

— Nici? . . .

— Cine, Veleli?

— Ah! me rog, nu mai roști rumele lui cel . . .

— Spurcat . . . de ce? . . . Din contra, lasă să-l rostesc. Haide! să te vedem! Acum ți-e vremea să-i respălătești ticăloșia la care te-a adus . . .

— Ah! nu! nu-mi simt curagiul . . .

— Încă-l iubesci, s'ermană măicuță! . . .

— Nu, nu-l mai iubesc! . . . Nici că pot să-l iubesc, de când din cauza lui, ca să nu fiu arătată cu degetul, am îmbrăcat rasa . . . Nu! jupăneșică, nu-l mai iubesc, dară . . . să-i fac vr'un rău . . .

— Fie! dar ceuiaialat?

— Lui Iliș? O! de el nu-i vorbă! țera săraca nu mai poate sub ticăloșiile lui . . . Privește, pumnarul acesta foarte ascuțit!

Și arătă un junghieriu, ce-l ascunsese în sân, sub fermentația de fir, cu care o îmbrăcase jupăneșa.

— Așa, — strigă și acesta, irfocată de curagiul maicei; morțe! morțe calăului atător boeri! . . . morțe asupritorului bieteii moșii, morțe lui Iliș, carele are de scop să mănânce țilele dragului meu!

— Jupăneșă, liniscesce-te! Poimâne boerul dtale și cu țera se vor fi răsvrătit de prisos, căci mulțămîta junghierului ăstuaia de icé, ticălosul de Iliș nu va mai fi ca să le stee împotriva.

— Bine! Acum spune-mi, draguliță, cum ai să faci să străbați până la el?

— Ajung la curte, cer degrabă să intru la Măria sa Vodă . . .

— Dar de n'or vré să te lase? . . .

— Spun că am venit să-i scap țilele de un complot . . .

— Nu cumva să faci una cât asta!

— De ce?

— Dar bărbatu-meu, dar atâția boeri pe cari i-ai perde? . . .

— Așteptă; spun așa, eu sînt îndată primită . . . Me uit la el galiș . . . el îndată me 'ntrebă ce vreu . . . eu i spun, fără să-i numesc pe nime, să-și ferescă țilele că-s în pericol . . . Apoi me prăfac, înțelegi, ca și când mi-ar fi drag, afurisitul . . . Apoi . . .

— Apoi? El me opresce, după obiceiul lui cel spurcat . . . Se întinde mai mult; îl las să me cuprindă în brațe, și mi-ți implânt în inimă-i pumnarul ăsta, și fug.

— A! maică! făcū jupăneșa, îngrozită de crudul ei curagiu.

— Ce? te 'nfiori? Ai vré mai bine să veđi stingându-se țera ta? să-ți veđi în țepă, auđi jupăneșă. în țepă pe soțul teu? . . . Nu! eu fac trei lucruri bune ucigândul; 1-iu, mântuiesc moșia, al 2-lea, bărbatul dtale nu mai e în pericol, și al 3-lea, eu . . . eu sînt răsbunată de trădarea lui!

— Ce ți ci . . . el?

— Vei scî altă dată; haide! tirapul trece . . . Să te ved sănătoasă, jupăneșică . . .

Un rēdvan o primi la pōrta mănăstirii. Ēră jupăneșa, înmărmurită de tonul ei plin de resbunare, acoperindu-și fața cu albele sale mâni, lăsă să clocotescă în bunul ei suflet, fortuna de frică, de griji și de muștrări de cuget, ce innăscuse în el ideea, că omorul ce avea să facă maica, eră cu a sa sciință și nvoire!

CAPUL IV.

C o n s p i r a t o r i i.

Intre aceste, țera, care ferbēnd de greutăți și necoțmeli, pré lesne se pornise de cătră boeri, sub povățuirea și inriurirea cea puternică a lui Lupu, eră acum gata. Flăcăi, năimiți, seimeni fugiți dela Domnie, aprođi, sate întregi așteptau numai semnalul, ca să năbușescă asupra Iașilor.

Tōmna începuse a îmbrăcă natura cu palida sa mantie.

Intr'o ți (a doua dela țiuva aceea în care vēđurăm pe maica Csenia sēu jupăneșa Susana, neizbutind în planul ei de a ucide pe Iliș), pe când rađele rubinose a le genei țilei, resfrante în albiu nourași de aburi ce împregiurau ca un brău de gaz pōlele munților, vestiau curēnda ivire a sōrelui, de odată codrii din pregiurul Iașilor clocotiră de buciume. Echo nu mai repetă decât nōtele apelului, nōtele care chiamă o țeră întregă, oboșită de tiranii sei, la mântuire, la țile mai fericite.

Pe când mai mult de 50 de buciumători așeđați din zare în zare indemnau pasul trupelor, cari din deosebite puncturi aveau să se introlōce într'o intinsă poiană din acești codri; acolo, câteva sute de Seimeni, arcași și sinetași și o mulțime de juni săteni, înarmați de cōse și de topōre, deșertau un poloboc de vin, din carul, împregiurul căruia stăteau grămădiți, închinând mereu la păhare, când intru mântuirea moșiei, când în sănătatea căpitanului Lupu

Și căpitanul Lupu eră cu ei. Șeđēnd pe un trunchiu de arbore tăiat, cercetă, în așteptarea sosirii celor l-alfi boeri de satele lor, numărul trupelor de care avea să dispună.

Ca o rază cerescă insenină mândra lui frunte, când se asigură de întinsele șiruri, în fruntea cărora el nu eră la îndoielă, că va isbuti să mântuiască moșia. — „Beți, băeți!” — strigă el din timp în timp. Umpleți cupele și beți în sănătatea căpitanilor Buhuș, Săvin și Urechia, cari curēnd vor să sosesc!

— Să trăiescă căpitanii! Ura!

— Să trăiți băeți! să trăim cu toții copii! Să ne ajute Dđeu, ca să mântuim biēta nōstră moșie de lighiōnele aceste hămesite, de lighiōnele aceste, cari nu se satură că béu sudōrea feței vōstre, dar încă și dvōstră și nouă ne necinstesc până și muierile și feciōrele . . .

— Să mōră! să mōră! — urlară mii de glasuri tot-de-odată.

— Așa, băeți! dar tăcere! auđiți voi acele tropote de cai, acele glasuri ce clocotesc ca vuetul dela o sută de mori la un loc? . . . Iea suiți-ve, băeți, căți-va pe arbori, de zăriți, de vin frați de-ai nōștrii sēu niscăi dușmani.

— Frați! frați! — strigară mai mulți flăcăi, cari indepliniseră porunca Căpitanului.

În adevēr, peste câteva minute poiana și pădurea tōtă gēmea de mulțimea ticsită de ostași și țērani, cari sosiau din tōte părțile, strigând: „Să trăiescă jupānul Lupu! Să trăiescă Hatmanul Săvin, jupānul Buhuș și jupānul Urechia! Să mōră Iliș cu lighiōnele lui!”

CAPUL V.

S c r i s ō r e a.

Pe când aceste se petreceau în pădure, într'o curțisōră dela Iași, din Beilic, găsăm pe unul dintre cunoscuții nōștrii.

Acesta-i Veleli. El numără, cu ochii holbați și schinteitori, în momentul acesta, niște grămăđi de bani, pe cari le resturnase pe divan, din mai multe ôle, ce scosese de sub pōdelele patului.

— Iee așa! — dicea el, — după ce toți banii numărați și legați în pungi de piele i puse erăși în oile la locul lor; iee așa! . . . să fie gata toți bănișorii . . . și numai cât s'or ivi blăstemații ceia, pe la capătul tîrgului, eu imi apuc drumul pe la celalalt capăt . . . Dar Iiaș? Ei! scape cum va pute! . . . Când i-am spus ieri de a doua oră vestea ce-mi adusese Gurdă, că conspiratorii au să năbușescă cât de curînd, el s'a supărat încă că l'am făcut de-a scăpat din mâni o muiere! Mai la urmă, ce-mi pêsă! de nu-i place să pörte capul pe umere, stee să-i-l pună Vasile Lupu alătura. Eu n'am gust insé de acésta. Cum voiu simți băziînd prin tîrg, iute calul și binecuvîntat fie numele țerii acesteia, din care, din gol ce am venit, me duc încăreat de averi . . . Ei! păcat numai de cumva Gurdă mi-a fi făcut la mănăstire treba cu care l'am însărcinat și n'aș avé vreme să . . . Mare păcat ar fi, căci ea este frumoasă de tot, se dice! . . . Și ér halal de ar isbuti la ea Gurdă cu scrisórea ceea! . . . M'aș fi dus eu ênsu-mi s'o întălnesc la mănăstire, dar acolo-i afurisa cea de călugăriță . . . și de aș da ochi cu dênșa apoi mi-ar strică tot planul pe lângă jupănésa.

— Cine-i acolo? — strigă el de-odată, auzînd niște pasuri în tindă.

— Eu, Măria ta, eu, robul Măriei tale, — răspunse un glas gros și scărțiitor ca un car neuns.

— Tu ești, mēi Gurdă?

Intră un țigan urît, buzat și negru ca păcatul.

— Ce ești așa de opărit? — întrebă Veleli, vîdînd fața îngrozită ce făcea țiganul. Acesta se aruncă în genunchi, cu fața la pămînt: „Omără-me Măria ta! Fă ce-i vré cu mine!”

— Ce-ai făcut, căne fără de lege?

Veleli presimți o nenorocire, după fiorii cei reci ce fîe-care cuvînt al țiganului, i trecea în inimă; ce ai făcut tălharule?

— Măria ta am pierdut . . .

— Ai pierdut scrisórea? — urlă Ministrul resturnând cu piciorul pe țigan, care-le se buși cu capul de ușă.

— Omără-me! Măria ta . . .

Veleli remase gînditor o clipă.

— Mințesci! — strigă apoi, — mințesci! n'ai pierdut'o, căne de țigan; ai dat'o lui Lupu . . . Spune! că de nu, te ucid ca pe un căne ce ești!

Țiganul, mărșava unelă cu care se serviă Veleli la aducerea în împlinire a ori-ce poște și planuri ticăloșe d'ale sale, pentru întăiași-dată pôte în viața lui spunea adevărul, când, amenințat de paloșul lui Veleli, dicea tremurînd de frică: „Stăpănu! milostivule! . . . ecă-ți spun tocmai adevărul: n'am pierdut'o . . .

— Ce-ai făcut dar cu ea, ticălosule?

Țiganul eră să răspundă, când un neașteptat personagiu răspunse pentru el din tindă:

— Nu! n'a pierdut'o, căci étă-o la mine.

Glasul acesta eră al Vornicului Vasile Lupu, carele intră pe când Veleli remăsese înmărmurit în poziția sa. Lupu își îndreptă dela pragul ușei sinéța spre Veleli.

— Jos paloșul, ori te obor pe tine jos, ticălosule! — strigă el cu un ton așa de amenințator, că ticălosului ministru nici-o minută nu-i trecu prin gînd să se împotrivescă vroinței lui.

Apoi când grecul fu desarmat, Lupu scoțînd din brău o carte:

— Ascultă, — strigă el, cu un glas cumplit:

„Jupănésă Vornicesă!

Bărbatul dtale, Vornicul Vasile Lupu aflatu-l'am domnia noastră că âmblă să facă svóne asupra-ne; dec: étă că Domnia noastră cercetat'am de el în tótă țera și l'am aflat unde este, și otărit'am credinciosei noastre

slugi, lui Logof.-Veleli să-l prindă și să-i taie nasul după cum se face la toți acei ce âmblă după Domnia; insé étă că aseră prinsu-l'a pe bărbatul dle, pe Vornicu Vasile Lupu și poi-măne, otărit'am Domnia noastră, slugei noastre Logofétului Veleli să-i taie nasul și urechile. Dar dta, jupănésă, decă vrei, poți să-l mântuesci dela acésta a noastră dréptă urgie, viînd singură la curte să dovedăsci dumisale Boerului Veleli, precum că bărbatul dtale nu-i vinovat*.

Iscălitul: *Alesandru Iiaș.*

— Tălharule! — strigă Lupu, după ce ceti acésta scrisóre; tălharule! . . . ce însemnéză acésta carte? Acum degrabă să-mi spui de ce faceți să-mi vină femeia la Iași . . . la domnie? . . . Răspunde, că-mi slobod sinéța în tine, căne fără de lege! . . .

Nici odată de când mamă-sa îl năcuse, într'o oră de mînie a lui Dđeu asupra Moldovei, Veleli nu tremurase de gróză ca la auzirea acestei porunci, sine qua non, prin care i se cerea tălmăcirea scrisórei aceleia, pe care cetitorul sper că-și amintescce cu ce chip fu iscălită de Iiaș.

— Jupăne Vornice, — dicea el, tremurînd la fiece care cuvînt; — aibi milă de mine, să nu mor în țeră străină . . . că nu-s vinovat! . . . Măria sa Vodă a trimis astă scrisóre, după cum veți . . . eu nu sciu de ea . . .

— Mințesci nerușinatule!

— Pe Dđeu! me jur! . . .

— Mințesci, fiéră spurcată! . . .

— De ce ȓici că mințesc, jupăne Vasile? Pe viul Isus . . .

— Sfêrșescce! . . . Scólă în picioare, mēi Gurdă și spune-mi aice ce mi-ai spus în drum, unde mi te-am prins . . .

Țiganul se ridică, dară nu răspunse.

— Ce ai? — adause Lupu.

— Măria ta, eu ț'am spus . . .

Grecul Veleli își oprise pănă și resuflarea. Ca suspendat de buzele țiganului, el așteptă să-l audă rostindu-i sentința seu mântuirea.

— Ce mi-ai spus? — strigă Lupu, — în nerăbdare, vîdînd că țiganul se 'nterurpse de-odată: urméză! că pe legea mea . . .

Lupu nu bğă de sémă la un gest ce grecul făcu țiganului, pe furiș, un gest fôrte însemnător, care s'ar fi putut traduce prin: nu spune și ț'oiu da bani mulți!

— Am spus, — urmă în sfêrșit țiganul, — nedumerit în alegerea amenințărilor de mörte a le lui Lupu, și a făgăduinței de bani a lui Veleli; am spus că Măria sa . . .

— Cine, eu? — urlă Veleli, rezemându-se de o laviță ce eră aprópe de el.

— Nu, Măria sa Vodă m'a trimis . . .

— Mințesci, tălharule! . . . adevărul, ori nu mai veți alt sóre ca acuma resărînd! — adause Lupu, pe fruntea căruia se jucă în acel moment o rađă aurită, ce sórele trimitea prin o ferăstră naltă, ce lumină întunecósa locuință secretă a Ministrului. Țiganul, ori cât de incuragiat se simțise de gestul cel sublim al lui Veleli, începú să tremure ca vèrga, la amenințarea lui Lupu. El se asverli erăși în genunchi și începú a sărută vèrful încălțămintelor Vornicului: Măria ta! Măria ta! aibi milă . . . am copilași!

(Va urmă.)

V. A. Urechia.

P r e c u m . . .

recum undele de apă
 În mal vecinic se izbesc,
 Astfel undele durerii
 Înima-mi o tot lovesc.

Însă malul le opresce,
 De se 'ntorn cu tóte iar;
 Pe când undele durerii
 Pētrund înima-mi amar.

B. V. Gheorghian.

Pățania lui Ion Neghiob.*

Ion Neghiob eră fiul unui om cu dare de mână din Prostesci. Tatăl seu cheltui mult cu el, îl ținu la școli, dar însădar, Ion remase tot prostolan și nu se alese din el nimica.

Dar a se întorče în satul lui încă i eră rușine. Remase dar în oraș, și trăi sărăcesce, cum putu mai mult din mila ómenilor buni, cari îl hrăniau și imbrăcau.

Intr'una din zile el tândăliă într'un colț de stradă, când se ivi înaintea lui servitrul cocónei Bobonescu.

— Ce stai aici? — îl întrebă acela.

— Da radem păretele acesta să nu se restórne.

— Dar lasă lucrul acela, că nu-i iepure să fugă, ci vină cu mine!

— Unde?

— Stăpâna mea a chemat pe ași la cină 15 ênși; însă doi n'au putut vini și astfel numărul óspeților e 13. Număr nenorocos. Stăpâna mea m'a și trimis dar, ca ori de unde să-i mai aduc pe cineva, ca să fie 14. Haid' cu mine!

Lui Ion i viniă bine la socotélă acésta invitare, căci nu mâncase de doue zile. Deci fără să i pase mult, că merge în o societate unde încă n'a fost, respunse:

— Decă-i silă, me duc.

Și porniră amândoi la casa Bobonescu.

Sosind acolo, servitoriul mai înteu il duse în odaia sa, ca să-i dea imbăcăminte, căci în toaleta-i de pân'atunci nu-l putea presintă óspeților adunați; apoi grăbi la cocóna să-i spună, că a adus încă un óspe, deci nu vor fi 13 ênși la mész.

Intr'aceste Ion începú să se imbrace. I plăcea fracul, pantalonii, peptarul negru, precum și năframa albă, căci așa ceva nici ném de ném al lui n'a mai purtat. Se și uită în oglindă și-și duse punându-și degetul pe frunte:

* Din „Călindarul lui Păcala“ pe anul 1885, care se află sub presă și va apăre la începutul lunii viitoare, în editiunea fôii noastre.

— O! Ione, Ione, dar gândit-ai tu cândva ca din Prostesci să iésă un om cu frac?!

Însă atunci băgă de sémă, că păpuții nu sânt tocmai curați. Se puse dar iute și-i vicsui frumos. Dar pe când găta, vedú cu gróză că a mângit padimentul cu vics.

Ce avea să facă?

Scóse iute din busunar cârpa albă ce-i dete servitoriul și șterse frumos padimentul, încât nu mai remase nici urmă de vics. Pe când se va întorče servitoriul, n'a va vedé nimic.

Așa face omal isteș.

Apoi, ca cel ce ș-a isprăvit lucrul fórte bine, împătură cârpa cu multă băgare de sémă și o ascunse în busunarul din dērēpt al fracului.

Peste câteva minute sosi și servitorul, carele îl invită în salon.

Dar înainte d'a porni, servitorul i dete următórea deslucire:

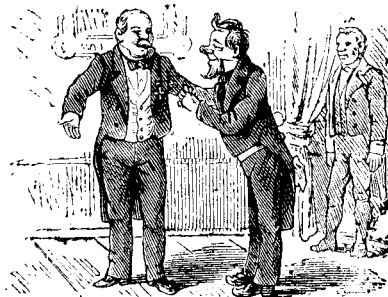
— Ca să scii, îți spun că stăpânul casei este un colonel în retragere; ér dta vei fi presintat societății cu numele „Baron de Tae-Fugă“.

— Eu baron? Dar asta e minciună, mēi omule!

— Ori e ori ba, trebuie să fi presintat astfel, căci și ceialalți adunați sânt toți ómni mari, deci stăpânul meu nu le póte presintă ori ce perde-veră.

— Nu-mi pasă, voi fi dar și baron, să ved cum mi se va ședé, căci pân'acuma n'am încercat încă.

Apoi Ion fu condus în salon. Acolo îl primi stăpânul casei, avisat mai nainte.

— Bună séra, domnule colonel, — i duse Ion cu prietenie. Me értă, că am întârđiat nițel.

— A! imi pare bine, — respunse acela, — apoi îl luă de braț și-l duse între óspeți, cărora îl recomandă fericit:

— Dl baron de Tae-Fugă.

Urmară complimente și stringeri de mâni din tóte părțile. Apoi intră și cocóna, care primi cu multă prietenie pe „dl baron“.

În cele din urmă servitorul prevesti, că cina e gata. Óspeții se duseră toți în sala de mâncare și cu-prinșeră loc loc la mész.

Ion băgă de sémă, că servitoriul a uitat să-i pună

servietă. Dar un om isteț se scie ajutoră iute; nici el nu șovăi dară mult, ci

prinse un colț al feței de măsă și-l acăță de grópa nasturelui dela frac.

Acésta faptă a lui fu intimpinată cu suris din tóte părțile, încât dēnsul se felicita că ce glumă bună a făcut acuma.

— Un om cu minte totdeuna se scie ajutoră, — își dișe el, — un prost in locul meu n'ar fi cutezat să facă nimica și ș-ar fi șters gura cu mânea fracului.

Și fiind că colțul feței de măsă tot cădea, legă un nod ca să nu mai pótă cădé.

Intr'aceste cina începū, bucatele și beuturile cele mai cu gusi se serviau, glumele se porniră și toți își petreceau bine.

Ion nu așteptă să fie imbiat mult, ci mănca întocmai ca lupul. Nu-i pásă lui acuma de fel, că eră baron și prin urmare nu se cade să mănca așa hămăsit. El mănca și ca trei.

Și decă mănca, e de prisos să spunem, că și bea, cât gândiai că are burete 'n fóle.

Dar cum să nu fi beut, când i se serviá un vin atât de minuat, încât se lingea și pe buze.

Intre tóte însă mai mult i plăcea vinul de șampania, care spumegă in pocalul seu de cristal, încât par că vedea tot stele scú schintei strălucie.

Ridică pocalul și-l goliá, și 'ndată-ce il goliá il umplea éráș, și tot așa il tot umplea și-l tot goliá, dar pocalul nici odată nu eră plin inaintea lui.

Sîrguința acésta mare in golirea pocalelor, in cele din urmă il obosi, el începū să asude și 'n scurt sudorile curgeau pânză de pe el.

El își scóse cârpa din buzunarul fracului și-și șterse fruntea. Dar cum luá cârpa de pe frunte, tótă societatea începū să riđă cu hohot.

El vedea că óspeții se uită toți spre el, dar nu putea ghici că de ce rid.

Intéiu gândiá, că dóră a făcut vr'o glumă bună și aceea a stērnit acésta plăcere generală; dar apoi aducēndu-și aminte, că n'a grăit nici un cuvēnt legānat, se aflá in perplesitate mare.

In cele din urmă, apoi nu sciea ce să facă, ci gândi că va fi mai bine decă va începe și el să riđă dimpreună cu ceilalți.

Apucá dar să riđă și el. Și ce să veđi! Connesenii lui începurá a ride și mai cu dulce. Eráu să se prepădescă. Atunci unul din ei, dóră inferbintat de vinul ce beuse, strigá:

— Să auđim pe dl baron Tae-Fugá!

— Să-l auđim! — se repeți din tóte părțile.

— Taci că-i bine, — își dișe Ion, — in școlá n'am fost in stare să 'nvēț dece șire, er acuma să 'in cuventare!?

Se escusá dar că nu-i orator, că el numai simțesce, dar tace. Inșe scusa lui nu se primi, ci fu silit să vorbescă, „punēnd la o parte modestia“.

N'avū dar încátrău, ci trebui să-și incordeze tóte mințile, și să toasteze cum va sci.

In adunări el vėquse de multe ori, că cel ce vré să 'tiná un toast, bate intéiu pocalul, ca să atragá luarea aminte. Așa făcū dar și dēnsul.

Inșe el lovi cu atáta putere pocalu' subțire de Șampania, încât acela s'a spart.

Dar nici că-i pásă. Sári iute pe scaun, sa cuvintezze de acolo, cum cuvintezá auneori oratorii cei mari din locuri mai nalte.

Inșe cum sári pe scaun, zmēci cu sine 'n sus și fața de măsă; taierele cădúră jos, sticlele cu vin se restonară și vinul se versá pe padiment, stropad și pe cei ce ședeau la măsă, cari și grăbiră să sară de acolo iure. Este cu neputință a descrie ceea ce a simțit Ion in momentul acela. Chinurile iadului sūnt o jucăreie copilărescă in asemēnare cu chinul lui de atunci. Rușinea cea mai mare in lume eră nimica pe lângá a lui. Erá fericit, de cumva izbucniá vr'un cutremur de pământ și-l ingropá intre ruine. Dar pământul stetea neclintit. Numai mēsa se rostogoliá.

Ochii i se 'ntunecară și nu mai vădū nimica. Numai ca prin vis i se părū, că aude vorbele:

— Păzeste, fața de mėsă!

Apoi simți că a cădūt. S'a rostogolit de pe scaun și cu fața de mėsă a tras jos tot ce eră așternut pe mėsă.

Voi să se scōle, însă prin căderea sa intr'atata se invălmăși in fața de mėsă, încât nu fu in stare să se scōtă din ea.

Se svērcoli in drēpta și in s'anga, dar însădar; eră prins, ca peșcele 'n mreje.

Atunci i plesni prin minte să se ridice cu mėsă cu tot, ca așa să esă din ea mai ușor.

După multă trudă, se ridică de sub mėsă unde ajunsese. Dar cum se ridică, restornă și mėsă, care lovi pe ceilalți ôspeți.

Atunci risul cel mare incetă de odată, și o droie de injurături se porni din tōte părți e.

Ion vădū că nu-i timp de perdut, ci o luă la fugă și nici nu se oprī până la el acasă.

De atunci dīce, că nu mai are pofta să fie al patru-spre-decele și să figureze ca baron!

O excursiune la Siret.

— Suvenirī și impresiuri. —

Cernăuții-s situați pe Prut mai că peste mijlocul Bucovinei. De privim peste Prut, dăm de țera Rutenilor din Bucovina, adecă de ômeni, ce se numesc volochi și nu știu românesce. Ei vorbesc dela începutul secolului acestuia rusesc, purtând in mare parte încă nume românesci. Se vede, că, intr'o bună dimineță, inclinați mai mult decât ceilalți Români spre imitarea streinismului, s'au alipit și înfrăițit atât de mult cu Rutenii imigrați din Galiția, in cât și-au uitat și limba română și au remas ca niște caraghioși numai cu biserica lor „voloscă” și nume românesci. De aceea ei cântă încă doina cu cuvinte rusesci, de și de limba română n'au nici o idee. Patrioti mari și palavragii din Galiția peregrineză țera Rutenilor, spre a învăț pe acești Ruși a fi adevărați Ruși, amintindu-le de gloria strabună a lor rusescă, care însă este cea română. Acesta-i partea Bucovinei, care o au perdut Români la Ruteni și unde multe familii vechi boeresci devenite acū rezeșe se pun in fruntea acestei propagande slave. Străbunilor acestor familii dedeau Vođii urice in limba slavonă, strănepoții lor se necăjese a-și dovedi originea lor slavă.

Spre sud însă din Cernăuți, cum și spre răsărit și apus trăiesc Români, intre cari sunt încăstrate perlele rutene, isvorite din mișelia și denegarea și maimuțarea Românilui. Ele strivesc corpul românesc neconținut. Românilui sătean din Bucovina adecă țeranul iubesc pe streinul mai mult decât ori care Român, și asta până la abnegarea și denegarea sa, adecă până ce încetă a

ști românesce. Plin de dor după idealuri și științe, mai-muțesc atât de mult pe Ruteni, până ce abia se des-tinge de ei. Și atuncia a profitat mai mult ca cum doria. N'are ce a se mai teme de concurența Rutênului, căci a ajuns a fi singur Rutên. Și mai mult nici n'a vrut. De convin 6 seu 10 Români săteni cu un Rutên, in 4 zile vorbesc toți rusesc și veđi apoi fenomenul, că generația viitoare nici nu știu românesce, ci numai limba rutênului prim. Asta-i țaria Românilui sătean Bucovinean și de-l intimpini, trece iute, să nu te impli cu lacrimi de țaria noastră națională, căci viitorul Românilui stă numai in Românilui inteligente, știutor de carte. In partea asta găsim orașele vechi moldovenesci: Siret, Rădăuți și Sucéva și Câmpulung, din cari multe se ating cu insulele rutene.

Intr'o bună dimineță m'am decis a visita Seretiul, oraș vechiu din Bucovina. Când domniau încă Cumani, Siretul esistă deja și avea in mijlocul seu pe episcopul catolic. E dară un oraș renumit și plin de reminiscențe istorice. Passia archeologului ia proporțiuni mari la acesta veste și nu-i chip de stat in Cernăuți. Deci la gară și cu drumul de fer ajungi iute la ținta-ți dorită.

Ajungând la gară, intimpinai pe mai mulți domni Români, intre cari și pe dl inspector al vamelor române dela graniția Bucovinei, pe dl Ganescu. In conversația cea mai plăcută ajunserăm la stația Cerepcouți, unde eram silit să me despărțesc, de ôre ce orașul Siret e situat peste doue mile in parte spre granița Moldovei, și nu-l lēgă nici un drum de fer cu Cerepcouți.

Eșind din gară căutasem iute o birjă, căci me apucase o frică mare să nu fiu silit a percurge distanța de doue mile per pedes apostolorum. Și apoi cum să trec riul Siretiului?! Un ovreu milos și de trebă imi și șopti la urechiă ingrabă, că apa-i cam mare și cu greu s'a trece. Acī găsiseam numai doue birje vechi cu cai mari și chitivni, de-ți eră milă, naintea cărora steteau viziteii jidani cu sumeție, și o căruță țărănescă cu un cal și plină de fēn. Frumôsă perspectivă. Me apropiai de aceste redvane și intrebai de preț. Mi se response cu un ton categoric: „zwei raneși bis Seret, pureți”. In loc de respuns me urcai in birjă și așteptam plecarea ei. Dară de grabă chibzuiam. Căci mai se suiră încă doi domni, dintre cari unul se aședă lângă mine, celalalt vis-à-vis de mine; viziteul Jidan se aventă cu ușurință pe capra birjei. Numerai și aflasem că sūntem cu totul patru enși, adecă noi trei și viziteul și dinapoia noastră steteau bagagele bine legate de birjă, in cât nici nu eră chip a te întorce inapoi. Și bine eră. Ne căutam unul pe altul și nu ne cunosciam de loc. Un „vió” puternic și câteva plosnituri de beciușce și redvanul nostru se mișcă și se apropiă cu răpejune de apa Siretiului, ce desparte satul Cerepcouți de satul Hliboca.

Observam, că viziteul și ocrotitorul nostru se intorcea neconținut la noi. Apa Siretiului s'a mărit prin ploile din noptea trecută. Ce-i de făcut, il intrebam noi intr'o gură. Vis-à-visul meu se intorcea de spaimă in tōte părțile și-mi dīse cu resignație in jargon jidovesc: „O se udăm piciōrele noastre in birjă”. Dară viziteii sūnt de regulă ômeni curagioși. Fără multă chibzuielă își băgă birja lui in apă, care in curând ajunse peste jumătate plină de apă, și unde eră apa mai mare, acolo stătū sērmanul viziteu, să adepă caii, căci drumu-i mare până la Siret. Vis-à-visul meu se vâietă. Asta pricepū și viziteul, căci mișcă caii sei și in curând eșirăm din apă cu piciōre udate. Trei patru minute trecură și apa se scurse din birjă și noi puteam să ne aședăm cu comoditate. In curând ajunserăm in satul Cerepcouți.

Urcând un dél, zărirăm din equipaja noastră în dreapta și în stânga niște case țărănești în mijlocul grădinelor pline cu răchite, lângă marginea șanțului. Casele sunt acoperite cu paie și îndată după ele plantațele de popușoi, ce ajung o mărime destul de mare, în cât s'ar pute ascunde cineva în ei. Țărani frumoși îmbrăcați și cu țărance frumos împodobite stau naintea casei său pe drum naintea porții ogrăzii, privindu-ne cu uimire. Fără a ne cunoaște, ei radică cu respect pelerile, și noi le răspundem cu sumeție, încredințați de superioritatea noastră. Vis-à-visul meu mai ales se mândria de atata curtoasie a sătenilor. Țărancele frumoase se roșiau și priveau cu sfielă la pământ. Și vis-à-visul meu încă mai mult se mândria. Lângă țărani se primblau în liniscea cea mai mare boii și vacile, cum și porcii și porceii, pascând erba din șanțurile drumurilor, și țărani priveau acesta cu bucurie. Băieții și băetele se jucau lângă vite.

Tot prin astfel de vederi am trecut satul, până ce am ajuns lângă o cârcimă. O casă de rënd, înaintea căreia stteau țărani și femei și copile cu veselie. Un lăutar în strae nemțești cântă dintr'o vioră și flacăii se mișcau spre a începe jocul. Eră duminică. Se făcea un cerc mare și vedeam că fiesce-care flacău rădică mâna în sus, strigând cu o șuerătură: „Ilinca hei incoa“, „Margarinta hei“, „Mariția fii“. Și fetele își iuțesc pașul și se duc cu plăcere lângă flacăul seu. Dară lăutarul tot țice, dară ce țice nu-l pré audim, căci equipaja noastră fice sgomot și trece înainte.

Dăm de școlă. Aicia e reședința învățătorului satului. Dela aceștia atêrnă rădicarea satului și prosperarea națiunii. Aicia stau ei îngropați totă vieța lor și lucrăză pentru rădicarea cătunului lor. În România ei au sorte mai bună; acolo ajung și profesori la școle mijlocie. Nu însădar se numesc dênșii acolo profesori și nu învățatori. În vremea de mai nainte ei se numiau dascali acolo, dară aceștia la noi în Bucovina sunt cântăreți de biserică.

Dăm eră de o casă țărănească, ce-i închisă. Gospodarul e dus în cârcimă, lângă care am trecut. Nevêta și fiica lui jôcă, dară el sêrmanul povărat de grigele vieții șede în cârcimă și bé la rachiu, povestind la cealaltii gospodari povești și tradiții. Un purcel ocolesce trist ograda și un câne legat speria pe inteliginții drumeti.

Dară în urmă am ajuns la marginea satului, ce-i închisă la drum cu o pörtă. Băieții din impregiur alergă din resputeri să ni-o deschidă. Ne aflăm pe câmpul satului. Ce privește? Doue prăjine de barabole și apoi trei prăjine de in și apoi 5 prăjine de păpușoi și apoi eră 8 prăjine de ovês. Apoi 20 de prăjine de secară și apoi o holdă de grâu. Apoi un câmp lung cât abiă se zăresce sfêrșitul lui, de păpușoi, apoi erăș atât de lung câmp de secară. E moșia boerului. Și după el eră doue prăjine de cartolle, 5 prăjine de păpușoi și așa mai de parte. Sunt câmpurile sătenilor, ce trăiesc din sudorea lor. O cruce mare de pètră frumos văruiță desparte din când în când câmpurile de olaltă. E sat creștinesc. Mai departe vedem puse mai multe bețe în câmp, legate de olaltă cu o șivară. Pe căpêfaiele bețelor se rădică niște cușme și pelerii țărănești rupte și ici colea bețul e îmbrăcat cu un suman rupt său cameșă ruptă. Par că ar fi niște cerșitori ai satului în grâne și când suffă vèntul, par că-și radică pelerile și-și mișcă sumanurile. Un aspect intru adevêr cam spăriecios. Vis-à-visul meu eră pe aici să se sparie. Săteanul cu minte păzesce în astfel de mod grânele sale și paserile sciu a se păzi de acești ômeni teribili.

Ajungem la o fântână lângă drum, făcută anume pentru lucrătorii câmpului și drumeti. Nevrêud stătù și

equipaja noastră lângă fântână și cu greu o mișcă viziteul nostru din loc. În panorama astă inverđită călătoriam noi singuri, și se auđiau numai din când în când plosniturele bicicului și „vio“ al viziteului. Câte odată trecea pe lângă noi un car cu cai, ședend gânditor în el pe scânduri vr'un țeran. Mai treceam câteva turme de boi și vaci mânate de păstorii satului și apoi căți-va ciobotari, ce au părăsit orașele, ca să-și căute norocul pe la sate între țărani.

Ne apropiăm de alt sat. E Vașcouți, ce-i situat pe un dél. În mijocul satului se ridică un pompos palat. E palatul unui Prusian, ce nu de mult a cumpêrat moșia. O baltă încântătoare, pe care plutesc o mulțime de rețe și gășce, se mărginesce cu drumul și afectează pe drumet cu mirosul seu. Erăși acea privește ca în satul din urmă. Țărani veseli și țărance frumoase încântătoare. Suntem pe délul satului și încă câteva minute și ne apropiam de orașul Siret, antic oraș al Bucovinei.

Ne scoborim încet de pe dél și dăm în oraș. Un oraș cu un aspect cu totul modern. Tot case în stilul modern bucovinean, pe care cu greu îl vei găsi undeva. Casele sunt de regulă de un rënd și-s situate lângă drum. Printre ele se află ici colo și câte o casă moldovenescă, cu un acoperemnt putred de șindilă și cu un cerdac lung dinaintea casei. Mici ferești respândesc lumina sôrelui în lăuntru casei și câteva scări de pètră prôstă fac posibilă urcarea în cerdac. Drumul devine mai bun, dară pentru aceea Românii se răresc și Jidanii și streinii se înmulțesc. Chiar din fereștile caselor așa numite moldovenesci resar capete jidovesci cu perciuni.

Ajungem în piața orașului. E un pătrat mic încungiurat de case cu un etagiu și de rënd și spre rêsărit de o biserică românească. În dreapta pieței se află o berărie și o restaurație, ce-i tot odată și casin. Lângă biserică se ridică un zid mare intr'un etagiu, unde-s concentrate tôte instituttele de învățamnt din Siret. Aicia e școlă reală și școlă normală. Cea de fete însă se află în alt loc. Din piața orașului se estind strade așa numite împêrâtesci, ce lègă orașele și satele din Bucovina. Spre mēdăđi duce un drum bine bătut peste un dè mare la Rădăuți și Sucévă. Délul acesta domină în totul orașul și din el se vede mai în fiesce-care ograda a orașului. Spre rêsărit duce un drum la Cernăuți, trecend un pod bine făcut peste apa Siretiului. Siretiul este aci mai abil ca tôte celelalte riuri ale Bucovinei. El curge lin și încet lângă oraș, spēlând malurile frumôselor grădini din Siret. Drumul acesta străbate partea cea mai frumôsă a orașului, unde se află grădini frumoșe cu case frumoșe, cum și urite. Casele sunt parte zidite, parte lucrate din lemn. Spre apus apucă alt drum spre Cerepcouți, de unde am vinit noi.

Orașul Siret e mic și un oraș cu totul modern. Afară de acelea câteva mici și murdare case moldovenesci, nu se găsesce nici o casă vechie, ce ar sci a istorisi povești din trecut. Tôte casele sunt din secolul acesta. Și Siretul este cu tôte acestea oraș vechiu, ba chiar antic. El esistă deja pe timpul Cumanilor, în secolul al XII și XII-lea. Sêrmene călêtor, ca și mine, însădar mai cauți anticități. Totul e modern și civilizat. Atât progres s'a făcut, în cât nici măcar o urmă n'a remas din trecut. Numai pe locul unei berării găsesce Siretênul prim o ciudată coincidență anticități, ce să fie însă chiar din timpul preistoric.

Stilul caselor e minunat și cu anevoie s'ar găsi vre-un asemenea în tótă Europa. Biserica românească din piața orașului are un stil cu totul modern catolic, numai în lăuntru să aibă tablouri și lucruri din vechime. În partea rêsăritenă a orașului însă se află tot o altă

biserică românească cu un stil vechiu românesc din secolul trecut, dară partea aceea e locuită numai de Români săraci și streini săraci, cari locuiesc în căsuțe mici, acoperite și cu pae și cu garduri de nuele. Partea asta are aspectul mai mult al unui sat. Mai în sus de acesta biserică se află și o a doua biserică română vechie, dar e de lemn.

Și Catolicii au o biserică din secolul acesta; din reședința lor episcopală nu-i nici o urmă. Dar mi-a ținut un orașan, că într-o gărlă să se afle mici petre și bolovani, ce o ar indică.

Spiritul orașenilor e dară cu totul modern, și mai ales, când Românii ca săraci ce-s, locuiesc în părțile marginale ale orașului și centrul orașului îl ocupă Jidanii, cari și aici n'au pierdut nimic din vioiciunea și vivacitatea lor.

De se află vre o anticitate, se transportă la cimitirul orașului său se întrebuintează spre zidirea caselor. Cărămida și piatra vechie eră tare bună, și casa nu se ruinează iute.

Comerțul și aici e în bună dezvoltare. Jidanii, acest factor neevitabil al lui în Orient, își implinesc locul tare bine, căci afară de ei cu greu s'ar găsi 4 sau 5 comercianți creștini. Comerțul e dar cu totul în mâinile Jidanilor. De aceea cu anevicie capeți ceva sămăbătă, când orașul se află în liniștea cea mai mare. Se vede atunci, ce oameni pașnici și liniștiți sunt creștinii. Duminecă dimineță însă e din contra. Orașul e în ferbere și țeranii din satele din pregiur, în loc d'a se duce la biserică, se adună în orașul Siret la negoț. În Siret afli totul, de ce omul n'are trebuință, dar cu greu — ce-ți trebuie. Acestea trebuie comandate din Cernăuți.

Am întrebat de un césornicar, și mi s'a arătat o casă urită mică, a cărei ferestruică eră încărcată cu orolôge. Cu toate acestea se găsesc firme destule, dară-s mai solide ca cele din Cernăuți.

Siretenii sunt în decumun oameni foarte pașnici și indestulători, dară pentru astă foarte lucrători, cel puțin după aparință. N'au măcar nici o bandă de lăutari. Localuri de petrecere nici atâta, și nici o cafea, afară de o grădină publică de restaurație. Lângă o popicarie cam bine aranjată trece un drum, ce-l adumbresc arbori seculari. Câteva felinare iluminează acesta trecere publică. Lângă aceste felinare sunt așezate mai multe mese, lângă cari șede sumeț Sireténul, sorbind cu plăcere din berea și aerul curat. Nu te interbentă nici o bandă de lăutari cu arii românești. Orașul însă e bine iluminat și sera omul găsește sigur locuința sa. De tâlhării nu se pre vorbește, de și la fiesce-care casă se găsește un câne mare, ce păzește avuția casnică.

Siretiul a fost oraș românesc și acum e jidovesc. Românii sunt mai mulți ca în Cernăuți, dară n'au ajuns încă până acū să-și alegă un deputat român. Jidanii aleg aici deputații și acela de regulă e un Nemeț și un Jidan. Ei țin foarte mult la nemție și unii-s așa de buni Nemeți, în cât numai religia atestă originea lor. În mâinile lor e concentrată avuția orașului; Românii sunt de regulă oameni săraci, nu însădar locuiesc ei în părțile marginale ale orașului și cei de pe la țără încep a se rări spre oraș.

Dară eră timp să me întorc la Cernăuți. Pentru bun cuvânt și bună plată căpătasem ér o birjă și în câteva ore trecui frontiera orașului antic Bucovinean. Erăș câmpurile acelea, toți aceeași oameni și tot aceleași strapație ca mai înainte.

După doué ore ajun.eram la Cerepcuți, unde me suii în drumul de fer. După doué césuri ajunsei acasă la Cernăuți.

Dionisiu O. Olinescu.

Cântece și strigături.

(Din Bănat)

Bóie verde de sălată,
Pân' fusei la mama fată,
Purtam flóre lobodă *

Și-mi fu calea stobodă;
Frunză verde fir de ai,

Dar de când me măritai,
Port tot flóre lisă-serisă **
Și mi-i calea tot inchisă.

*
Frunze verde fóie lată,
Pân' fusei la maica fată,
Măncam pită de sēcără,
Cernută prin sită dēsă,
Ș-o măncam rîdënd la mēsă;

Dar de când m'am măritat,
Pita cea de grâu curat,
Cernută-i prin sită rară
Ș-o mănânc plângënd p'afară.

*
Căsuța măicuții mele
Ingrădită-i cu nuele,
E lipită cu imală, ***
In lăuntru e tienelă;

Dar casa socrului meu,
Bată-mi-o-ar Dumneșeu,
Făcută-i din pământ ars,
In lăuntru-i tot necaz;
Văruiată-i tot cu var,
In lăuntru-i vai și-amar.

*
Fă-me, Dómne, fă-me crin,
La mândruța mea pe sin;
Fă-me, Dómne, calapěr,
La mândruța mea în pěr;
Fă-me, Dómne vrăbiuță,
La mândruța mea 'n căsuță,
Ca s'o vėd eu ți și nópte,
Totdėuna pân' la mórte!

Petru Barbu.

C u g e t ă r i.

Puterea este un clopot care impedează pe cei ce-l trag să audă într'un alt sunet.

A consultă este un mijloc d'a vorbi despre sine. (Béranger).

Copiii și nebunii își inchipuiesc că doué-đeci de franci și doué-đeci de ani nu se pot sfirși nici odată. (Franklin).

Copilul căruia îi strici un paiăț este tote tot atât de nenorocit ca și ministrul căruia i se ia puterea, funcțiunile, onorurile, decorațiunile, nefiind alt-ceva de cât paiății vârstei mature. (Alphonse Karr).

În amor, o ilusie vindecă pe alta (Bacon).

Amorul nu e așa de rar în lume de cât pentru că nu-și face nimeni ilusie de el: nu vede decât cu ochii corpului. (Chabanon).

Amorul pierde mai curënd din imaginațiunea noastră decât din a femeilor. (Shakespeare).

* O plantă sėlbatică.

** Flóre de duchian.

*** Imală = tina, lut, móle.

Societatea pentru fond de teatru român.

Adunarea generală a Societății neputându-se ține la termenul fixat și anunțând, aceea se convocă de nou pe zilele 27 și 28 septembrie st. n. în orașul Arad, cu programa publicată în nr. 28 al „Familiei”.

Budapesta 31 august 1884.

În numele comitetului

Dr. At. M. Marienescu,
secretar.

Iosif Vulcan,
vice-președinte.

Literatură și arte.

Di Mirca, pictorul român dela București, care s'a distins în „Salonul” din Paris, face călătorie artistică prin țară; săptămâna trecută dsa la Sinaia a fost primit în audiență de rege și de regina, apoi invitat la dejun în castelul Peleş. Reamintim, că dl Mirca a spus în urmă în „Salonul” din Paris tabloul intitulat „Vérful cu dor”, creat după povestea cu același titlu a reginei. Acest tablou are o dimensiune de 15 m. p. și va fi spus în curând și la București.

Elisée Reclus, cunoscutul geograf francez, lucrează la o scriere nouă, care se va ocupa de România. Densul a făcut pentru scopul acesta anume studii în țara românească.

Un lucru de artă. Cetim în „Tutova”: Se găsește depus în Iași, la Școala de Bele-Arte, un Epitaf al Mântuitorului, o lucrare de o rară artă și frumuseță admirabilă, făcut de o doamnă română de pe Racova. Dmna Sultana Lazu, născută Sofronie este autorea acestui prețios odor religios, lucrat de propriile sale mâni în curs de șese ani. Lăsând la o parte bogăția acestui epitaf, (căci este lucrat numai în mătășă grea și fir de aur), dar lucrarea lui artistică, în privința efigiilor de sfinți, potrivirea nuanțelor de color, fineța cusăturii care formeză un tot armonios, ce atrage atențiunea privitorului, mai că nu s'ar pute respăti în valoarea lui adevărată. Directorul școlii de bele-arte din Iași, precum și mai multe persoane de distincțiune, care au vădit acesta labore de o rară delicateță și fineță artistică, și-au exprimat admirațiunea lor către destinsa autără română a epitafului. Ne aducem aminte încă din anul trecut, când la 5 iunie se serbă în vechia capitală a Moldovei inaugurarea statuei marelui erou Ștefan, că dmna Lazu prezentase comitetului acelei serbări o cunună de frunze de stejar a secularelor păduri de pe valea Racovei, lucrată tot de domnia-sa, care atrăsese atențiunea Maj. Sale regelui, prin împletiturile artistice și fantasia unui tablou comemorativ ce înfățișă acea cunună, avându-și sculptate pe ghindă anii și localitățile memorabile în care Eroul Moldovei săvârși glorioșele sale resboie, contra inamicilor barbari.

Romanuri traduse. „O căsătorie strălucită”. Sub acest titlu a apărut în biblioteca „Românului” din București, un roman de renumita scriitoare suedeză Emilia Carlen, tradus în românește. Se află de vânzare la administrația aceluși diar, cu prețul de 60 bani. — „Ulmii” se numește un alt roman tradus, apărut tot în acea administrație; autorea e dna Fanny Millet-Nottley, care a descris în acesta lucrare viața și peripeciile prin care trec nihilistii din Rusia. Doue volume, trei lei.

Cărți școlare. La București au apărut în săptămâna trecută: „Prescurtare din istoria Românilor”, pentru elevii școlilor primare, de B. B. Secărean, prețul 80 bani. — „Manual de geografie”, de dl profesor N. Mihăilescu, prețiat de societatea geografică română și aprobat de ministerul instrucțiunii publice ca carte didactică pentru școlile primare.

Diar nou. „Universul” se numește un diar nou, apărut la București.

Teatru și muzică.

Teatru român în Făgăraș. Societatea „Progresul” a diletanților teatrali români din Făgăraș va da la 9 septembrie st. n., cu ocaziunea adunării generale a Reuniunii învățătorilor gr. or. români în districtul Făgărașului, o reprezentațiune teatrală. Această societate s'a înființat în anul trecut sub conducerea dlui avocat Ioan Roman, și de atunci a dat trei reprezentațiuni, această are să fie a patra. Societatea diletanților se compune din doșorele Rea-Silvia Ciupu, Areti Popescu, Luceștia Negrea, Elvira Făgărașan, Aurelia Pop și Rosalia Ghimbășan și din dnii Augustin Cepeș, Ștefan Necșa, Alesandru Cepeș, Nicolae Ludu, Ioan Dejenariu, Ovid Făgărașan etc. Cu asta ocaziune vor jucă piesele: „Remășagul” proverb într'un act cu cântece și „Cinel cinel”, vodevil într'un act cu cântece, ambele de dl V. Alecsandri. Venitul curat va fi al fondului reuniunii învățătorilor. După reprezentațiunea teatrală va începe dansul.

O nouă operetă română. Dl Ștefanescu, șeful muzicii Teatrului Național din București, prepară muzica unei noue operete române. Libretul acesteia este compus de cunoscutul libretist, dl colonel Bengescu. Se țice, că noua operetă se va jucă în stagiunea viitoare pe scena Teatrului Național din București.

O serată musicală și teatrală în Câmpu-Lung. Se scrie din Câmpu-Lung, că în sera de 8/20 august s'a dat în acest oraș o serată musicală și teatrală în folosul școlilor de acolo. Serata a fost organizată de un comitet și prin inițiativa dlui I. Rozescu, episcopul seminarului Nifon. Această serată s'a dat cu concursul dlor Bilcescu, Popovici, Matilda Panu, V. și O. Niculcea, M. Flechtenmacher, Ioanin, Ananescu, Florica Ropcea și Baisan, precum și concursul dlor I. Vasilescu, Bărcănescu și Vulpian. Dnii Vasilescu și Bărcănescu, ale căror voci sunt foarte mult apreciate de publicul distins, au executat cu mare succes mai multe bucăți musicale și au fost foarte mult aplaudați. S'a jucat apoi „Cinel-Cinel”, comedie într'un act de dl Vasile Alecsandri, care a avut un succes destul de mare, mulțumită silințelor dnei Coralia Săvescu, care a binevoit a se însărcină cu punerea în scenă a acestei comedii. Serata s'a terminat apoi prin danș și tombolă. Ea a produs net suma de 1000 lei.

Societatea lirică din Iași, făcând trei burse de câte 50 lei pe lună pentru clasa de operă înființată și susținută de societate pe lângă conservatorul din Iași, publică concurs pentru 2 a viitoarei luni sept., ziua duminecă. Aceste burse se vor da elevilor care la concurs se vor distinge ca soprane, mezzo-soprane și contra-alte. Concursul se va ține în sala conservatorului de Iași, ora 12 din zi.

Serate musicale în Roman Cetim în „Roman”, diar în Roman: Dilele aceste avurăm trei serate musicale în grădina publică, doue a societăților de binefacere „Buna Vestire” și „Caritatea” și una în profitul Expozițiunii Cooperatorilor la Iași; cele doue dintău și mai cu sēmă a comitetului „Buna-Vestire” avură o deplină reușită; a treia a Cooperatorilor, cu tôte silin-

tele și cheltuelile făcute pentru infrumusețarea grădinei și altele, nu obțin nici un rezultat.

Priveghitorea României, după cum numesc „Doina” din București pe dna Zoe Chrisenghi, va cânta în érna viitoare pe scena teatrului Național în una din operele italiene. Amatorii de muzică se așteaptă la înalte desfătări musicale.

O nouă compozițiune musicală a apărut la București: „Polonesa pentru violoncel” de dl Milde, profesor la conservator. Compoziția este dedicată colegului seu C. Dumitrescu.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Di B. P. Hășdeu* s'a rentors la București din Elveția, unde a studiat cu de aménuntul organizarea școlilor rurale de acolo; în curénd dsa va prezentá dlui ministru al instrucțiunii publice un raport în acésta privință. — *Di Gr. Iocilescu*, directorul general al ministerului instrucțiunii publice din România, care a făcut țilele aceste o excursiune archeologică la mănăstirile de peste Olt: Horez, Bistrița, Cozia, Arnota și Tismana, va consemná rezultatul cercetărilor sale într'un raport pe care-l va adresá în curénd dlui ministru al cultelor. — *Dșórele Vilna Moldovan și Aurelia Pop* au colectat în Deva bani pentru a face feréști la biserica de acolo; feréștile s'au și făcut și biserica s'a sântit în ziua de St. Mărie. — *Di Al. Cimbru*, vice-consul din Budapesta al României, a fost reconvocat din postul ce ocupase.

Festivitățile din Arad se 'ncehieră și Maj. Sa regele a părăsit orașul, ce avú țile de sêrbătoare. Multă lume se aduná și timpul erá favorabil. Caracterul principal al festivităților fu milităresc, căci motivul vinirii Maj. Sale au fost manevrele. Din asta cauză nici nu s'au dat audiințe particulare, ci numai deputațiunile corporațiunilor din localitate și din giur fure primite. Primirea asta se făcu în 31 aug. Esc. Sa mitropolitul Vancea și Ill. Sa episcopul Szabó nu se presintară, căci diecesele ce guvernăză nu sânt vecinașe cu Aradul; dintre delegații români înșirați în numărul trecut numai jumătate se infătoșă. Deputațiunea bisericeii gr. or. române fu condusă de Esc. Sa mitropolitul Miron Romanul, la a cărui alocuțiune Maj. Sa respunse astfel: „Ve primesc grațios omagiile și asigurările de fidelitate, pentru că nu me indoiesc, că dvóstre veți conduce consolidarea tot mai tare a bisericeii dvóstre numai în așa direcțiune, care va aservi binele tronului și al patriei și interesele credincioșilor dvóstre. Fiți convinși, că nисуindu-ve spre acésta, puteți conta totdeuna la grația și scutul meu”. Clerul gr. e. român fu condus de Ill. Sa dl episcop de Oradea-mare Mihai Pavel, căruia Maj. Sa i dete acest respuns: „Omagiile și asigurarea de fidelitate din partea dvóstră le primesc cu plăcere și sperez, că atât dvóstră cât și credincioșii conduși prin esemplul dvóstră pe calea cea dréptă, în interesul tronului, al religiunii dvóstră și al întregii țeri, vor dovedi și prin fapte aceste sentimente”. Este interesant și respunsul dat comitelui suprem din Hunedoră, căci în acela se pune în perspectivă vizitarea Ardealului din partea monarcului. Acel respuns sună așa: „Me bucur, că véd reprezentat aici și un municipiu din partea ardelenescă a Ungariei, ca să-și arate simțimintele de credință documentate la tóte ocasiunile. Le primesc bucuros și spuné celor ce te-au trâmăis, că eu sperez precum și doresc -- că nu mai e de parte timpul, când voiu avé ocasiune să vizitez pentru timp mai îndelungat frumosul Ardeal și să asigur pe mandanții dtale și în țera lor nataă despre deosebita mea grația. La prândurile date de Maj. Sa cu ocasiunea acestor festivități au fost invitați următorii români:

În ziua de 30 august: Esc. Sa mitropolitul Miron Romanul, ședénd d'a stânga Maj. Sale, apoi episcopii Mețian și Mihályi; la 31 august episcopul Pavel, ședénd la drépta al doile de Maj. Sa, apoi vicariul Beniamin Densușian și dl Ioan Damaschin; la 1 sept. canonicul oradan Paul Vela, deputatul dr. Iosif Gall și președintele sedriei orfanale din Lugos Ștefan Antonescu.

Regele României la Belgrad a fost primit cu ovațiuni mari, atât din partea populațiunii, cât și din al familiei regesci. În onórea înaltului óspe s'a dat sêrbări strălucite și regele Milan al numi șef de onóre al unui regiment sêrbesc. A dóua și regele Carol se rentórsé în țeră, și oprindu-se puțin la Craiova, se du-se drept la Sinaia, unde se continuă pregătirile pentru primirea moștenitorului de tron Rudolf.

Hymen. *Dșóra Paula Popovici*, fiica dlui dr. Alexandru Popovici, medic la băile erculane, și contele Bela Keglevich jr., la 4 septembrie își sêrbară cununia în numelele băi, asistând un public numeros.

Concert și bal în Vașcou. Junimea română studióasă din Vașcou, comitatul Bihor, la 15/27 august a arangiat un concert însoțit cu petrecere de joc în favórea seminarului gr. or. rom. aradan, ce acuma se clădesce. În fruntea comitetului arangiator a stat Corneliu Lazar teolog, apoi T. Non teol. abs. ca secretar, Alesandru Mihuța st. de cl. 8 cassar, Georgiu Bogdan pedagog controlor și Romul Popoviciu st. abs. ca notar al comitetului. Petrecerea a reușit fórté bine. Sêra la 8 óre, în presința unui numer frumos de óspeți se început concertul, în care esclară: „Căsătoria la Romani”, disertatiune scrisă și cetită de Corneliu Lazar; apoi T. Non cu declamațiunea: „Un necurat dela sat” poesie de Iulian Grozescu; bine au predat dialogul umoristic: „Vespasian și Papinian” de I. Negruzzi, Ales. Mihuța și R. Popoviciu. Cu mult succes au declamat Iuliu Sarkadi st. la silvicultură „Az éló szobor” de M. Vörösmarty și Romul Bortos pedag. „Peneș Curcanul” de V. Alecsandri. Corul junimii a esecutat cu precisiune cântările și piesele propuse. Apoi a urmat la 11 óre jocul ce tinú cu veselie până 'n dalbe țóri. — Dimpreună cu alte jocuri s'a jucat și „Ardelena” de 6 ori și în paușă „Călușerul” și „Bătuta” de căți-va tineri. O cunună de flori grațioșe a decorat adunarea frumósă și alésă. Acolo am védut într'altele și amabilele damicele: Amalia Dragan, Silvia Ládás (Lunca), Elena Lazar, Silvia Lazar, Irina, Elena și Izabella Popoviciu, Linca și Letiția Coroiu din Vașcou, Lena Micul (Poiana), Elsa Bogdan (Cristior) ș. a. Au contribuit mult la vigórea petrecerii și pré stimulatele dómne: Irma Gavra (Băița), Laura Lazar, Maria Dragan (Vașcou), Rozalia Bogdan (Caluger), Nina Popp (Cherpeniat), Sofia Micul (Poiana), Amalia Dragan și altele. Materialmente încă a reușit bine petrecerea, aducénd un venit curat de 74 fl. v. a. care sumă s'a și trimis la locul competente. —iii.

Reuniunea femeilor române din Abrud. Adunarea generală a reuniunii femeilor române din Abrud, Abrud sat și giur, pentru înființarea unei școle române de fetițe se convócă prin acésta, conform statutelor § 18 și 19, pe 8/20 septembrie a. c. la 3 óre după am. în localul subscrisei; la care adunare sânt póltite stimulatele membre, precum și alte stimulate persoane interesatóre de progresul nostru a se prezentá într'un numer cât de frumos, pentru că și scopul urmărit de reuniunea noastră credem că e frumos. Abrud în 20 aug. 1884. *Anna Gall* președintă.

Reuniunea femeilor române din Sibiu a mai primit obiecte pentru tombola ce va arangia, dela următórele dame: Dna Lucretia Olariu 2 țesături pentru perină, dna Petronella Cornea n. Mișici 1 vas de flori și 4 merunțișuri de porcelan, 1 pantof țitoriu de oro.

logiu, dna Ana Popa 1 corfiță pentru prăgături, dșora Hersilia Toma 1 inel pentru serviete brodat, prin dna Iulia Ranta (colectantă): dna Iulia Silași 1 ștergariu, dșora Elena Pavel 1 corfiță și o periniță pentru ace, dșora Laura Ranta 1 corfiță, dșora Elena Silași 1 păreche de ciorapi, dna Anna Gall (colectantă) 1 cogioc, 1 zadie, dna Ioana Baloș 1 ștergariu, dna Ana Ivașcu 1 ștergariu, dna Iosefa Ciura 1 ștergariu, dna Elisabeta Danciu 1 ștergariu, dna Iulia Rus 1 ștergariu, dra Netti Gall 1 acoperitoriu de pâne, 1 perină pentru ace, 1 tassă de harass, dșora Eugenia Ciura 1 perină pentru ace, junele Ionița Gall 1 pétră cu cristal, dșora Lucreția Adamovici 1 corfiță pentru bilete, 1 serviet de pâne, dșora Aurelia Adamovici 1 corfiță de bilete, dșora Maria Adamovici un papuc de orologiu, dl Dionisiu Adamovici paroc gr. or. 1 stufă de aur, dna Cornelia Cirlea n. Bassiota 1 curățitoriu de ghete, 1 trăgătoriu de ghete cu broderie, dșora Aurelia Petco un acoperitoriu de lampă, dșora Olivia Petco 2 tave de lană pentru lampă, dna Maria Cutean 2 entre-deux croșelate pentru perini.

La școala română de fetițe din Sibiiu, susținută de Reuniunea femeilor române din Sibiiu înscrierile s'au început la 1 septembrie a. c. și prelegerile la 2 septembrie a. c. Ca puteri didactice sânt angajate persoane probate pe terenul învățământului, și anume domnișora directoră Eleonora Tănăsescu, dela Asilul Elena Dómna din Bucuresci, domni profesorii dela seminariul pedagogic teologic din Sibiiu, dr. D. P. Barcian și dr. Ioan Crișan, apoi dl Ioan Slavici director politic la diarul „Tribuna” și dl Mateiu Voilean redactor la diarul „Telegraful Român”. Totodată aducem la cunoștința onor. public, că băiatele externe pentru anul acesta se vor plasa pe la familii românesce și vor fi sub îngrijirea Reuniunii. *Maria Cosma*, presidenta reuniunii. *Mateiu Voilean*, secretarul reuniunii.

Reuniunea învățătorilor gr. cat. din archidiaconatul părților Sătmărene aparținătoare diecesei oradane, își va ține adunarea generală anuală în 8 septembrie st. n. an. cur. la 8 ore a. m. în comuna Pomi (Remete-Mező), la care toți DD. membri reuniunii, precum și amicii de școală și cultură populară cu totă onoarea sânt invitați. Programul ședinței: 1. Celebrarea cultului divin. 2. Deschiderea ședinței. 3. Raportul comitetului. 4. Conserierea membrilor noi. 5. Complenirea biroului și a comitetului. 6. Desbaterea regulamentului pentru înființările reuniunii filiale. 7. Cetirea disertațiilor. 8. Propuneri diverse. 9. Incassarea tacselor. 10. Defigerea timpului și locului adunării generale viitoare. Tiram la 29 aug. 1884. *Ioane Szilágyi*, v.-președinte.

Adunare învățătorescă. Adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul Abrudului se convoca pe zilele de 25—30 august st. v. în locul rezidențial Abrud — localul școlii rom. pop. confes. gr. or. din Abrud-sat, la orele 8 a. m.

La Constanța, baia de mare a României, precum se scrie „Românului”, e multă lume. Petrecerile nu se intrerup un moment. La 9 ore dimineța grădina pomposului otel Carol I — care incungiuat din tôte părțile de mare, se ardică din valuri, plin de spume ca un castel încântat dintr'o feerie — se umple de dame și domni, cari vin să bea cafeua cu lapte. Dómnele sânt în costumuri fôrte simple, cari nu esclud o mare eleganță, în rochiile de chimbrică de tôte colorile, țesute cu flori fantastice, ca perdelele și pe cap coșniște de paie, umplute cu flori și pome. După cafea, domni se duc la baie și dómnele intră în camerele lor ca să se impodobescă pentru dejun. La 12 ore sună dejunul. După dejun, lumea se imprășcie; unii se duc pe mare, cei mai curagioși cu dómnele în frunte; alții merg la

cerc, la casin. La șapte ore clopotul vesteșce prânđu. Césul mesei e pentru dómne timpul fatal; tôte vin armate din cap până în picior. La 8½ ore mare plimbare pe bulevard, unde cântă trei musici. E atata lume, încât cu greu poți umbla. În chioscuri, pe scaune, în cofetării, d'alungul aleului, tôte pline de lume. Mai tôte națiile sânt represintate în acest defileu și româncă pôte da cu succes concurs cu tôte. La 10 ore totă acésta sindrofiie se transportă la casin, unde mai în tôte serile se danséză până la diuă. Casinul e fôrte bine situat. Clădrea e ca o casă din Veneția aruncată în mare pe daraci. Sala balurilor e imensă. În drépta și în stânga doue salóne, unul de lectură și altul de joc.

Sciri scurte. *Dl. dr. Andrei Micu* a deschis cancelărie advocațială în Făgăraș. — *Fortificarea Bucurescilor* va începe în curënd, îndată-ce se vor termină espropriările; anul acesta se vor construi patru forturi: la Chitila, Otopeni, Tunari și Mogoșoia; fie-care din ele va ocupa un teren ca de doue pogóne. — *Se anunță din Brusela*, că, din cauza carantinelor la otarele Spaniei, congresul Asociațiunii internaționale literare și artistice, care trebuia să se țină la Madrid în luna lui septembrie, nu se va ține în Spania, ci în Brusela. — *Hans Makart*, genialul pictor din Viena, s'a bolnăvit de nervositate; artistul are idea fiesă, că în capul lui se află o cutie de colorii. — *Lui Mozart* i se va ridică în Viena un monument de marmoră albă, care va costă 100,000 fl., comitetul dispune până-acuma de 60,000 fl.

Necrológe. *Elena Buibaș* n. Michișan, soția dlui Dimitrie Buibaș notar comunal în Cralievaț, comitatul Timișorii, a repausat la 29 august, în etate de 32 ani, lăsând în doliu profund pe soțul seu și pe fiii și fiicele Maria, Victor, Alesandru și Columbina; bărbatul repausatei a pierdut o consórtă credincioasă, pruncii o mamă de model și națiunea o fiică bună. — *Ioan Mariu Marinescu*, preot gr. c. al diecesei oradane, administrator parochial în Ujlak lângă Beiuș, a încetat din viață la 22 august în etate de 26 ani, jelit de părinții sei Ioan Mariu Marinescu preot pensionat în diecesa oradană, cu soția Maria n. Marchiș, de frăținii sei Zenobiu, Aureliu și Iuliana, de unchiul seu George M. Marinescu profesor gimnasial în Beiuș și de alți consăngeni. În mormântarea s'a făcut la 24 august, cu care ocaziune profesorul Ioan Butean a rostit o cuvântare funebrală ce a scos lacrimi. — *Laura Genț* n. Berbențe, soția dlui Ioan Genț preot în Ceișóra, Biharea, a repausat la 31 august în etate de 24 ani, în anul al doile al căsătoriei sale fericite, jelită de soțul seu, de părinții Si-meon și Florea Berbențe și de numeroși consăngeni.

M o d a.

Moda bărbătescă. În cercurile elegante din Paris s'a introdus moda, că bărbaiții nu pörtă mânuși. Aceste numai în baluri la dans sânt de rigóre. De óră-ce moda acésta fu introdusă de unii domni cari au mâni frumoșe, numai aceloră se pôte recomandă cari au mâni fine și bine ingrigite. Cu frac bărbaiții imbracă peptar cu cinci nasturi. Peptarul prě tăiat a eșit cu totul din modă. De un timp încóci, imbrăcăméntul negru, care la cununii nu se prě întrebuintă, a devinit general, însă cu flcri și pëlării cari să dea coloritul prilegiului.

Costumuri de baie. Din Constanța se scrie „Românului”: Nici odată sesonul n'a fost așa de animat ca estimp. Spectacolul mării devine din di în di mai grandios. Ne apropiăm de equinoptiuri și marea începe să se agite. Valurile se ardică ca munții, cu creștete de spumă albă ca zăpada. Când dómnele se scaldă, se

aud țipete. Multe din ele care sciu să innóte, străbat apa și apar ca Sirenele din Odissea lui Omer. După mal o galerie de bărbați întind urechile fără frică, deschid ochii, cât pot, întrebându-se adesea și ochianul ca să se uite la jocul gingașelor notătoare. Chiar în valuri cochetația joca un rol însemnat. Femeia pe apă ca și pe pământ vré să invingă. S'a născocit fel de fel de costumi de baie ca să se atragă vederea bărbaților. Unele dómne se îmbăieză în haine imitând florile, trandafirii, dalii, liliacii; altele în pesci, în paseri, în pomi etc.

E t i c h e t ă.

Damei elegante. Eleganța adevărată consiste în manierele fine, simple, dar fără modestie forțată. Aparința discretă este o rutină ce se dobândește în societăți alese, ér liniscea tonului și a manierei se câștigă prin educațiune bună. Vioiciunea excesivă póte să placă femeilor și bărbaților de aceeași educațiune, dar displace aceluia de a căror părere totdeauna trebuie să ținem cont. Femeia în adevăr fină dorește să placă numai aceluia cerc intim, ce-i atrage afinitatea de simțiri și intelectuală. Ea evită sgomotul și totul, unde cu imbrăcăminte sa póte să fie bătătoare la ochi.

Unei neveste. Probăm un gust rău, decă în teatru ficsăm timp îndelungat lorgnetul nostru spre cineva. În coridorul teatrului nu se cade să te preumbli de braț cu altă femeie tineră. Pe stradă la salutarea bărbaților se răspunde prin o afabilă înclinare a capului, fără o vedită cordialitate, și nu ne oprim a conversa cu dânsii, afară de cumva sunt bătrâni séu aparțin cercului nostru intim.

Miresei. Mireșa nu trebuie să revanșeze darurile aceluia, cari prin legături familiare și amicale au obligamentul acesta. Póte însă esceptă pe mirele seu și pe surorile aceluia. Nunțile mari au cam eșit din modă; tinera păreche primesce felicitările cunoscuților și amicilor, și cu acesta ceremonia se incheie.

Rosa Trandafir.

L o g o g r i f

de Sfătos.

Opt litere me compun,
 Ță tot ce pot să spun :
 Prima parte me găsești —
 Adese poți să me vezi
 Pe drumuri nu în livezi ;
 Partea-a doua ce-am ramas,
 Sânt un animal — vitéz ;
 Cuvântul întreg — decă-l ghicesci,
 Un oraș — ai să găsești,
 Ce zace între argați
 Dincolo — de Carpați.

Terminul de deslegare e 17 septembrie. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea problemei matematice din nr. 31 :

Tata a fost de 45 ani, fiul de 15.

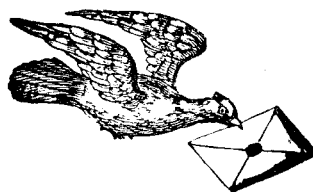
Deslegare bună ni-a sosit dela dómnele și domnișorele : Eufrosina Popescu, Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Ana Steț n. Roman, Maria Popovici, Aurelia Bichicean, și dela dnii Alesandru A. Silași, Ior. Miclea și Aureliu D. Târșiu.

Premiul fu dobândit de domnișora Maria Popovici.

Cuția publicului.

Mulțămită publică. În numele tinerimei române, care a dat la Vașcou în 15/27 august un concert și bal în folosul seminariului din Arad, aducem deosebita noastră mulțămită publică dlor Paul Fășie jude r. c. și Paul Papp subjude r. c., patroni ai întreprinderii noastre, cari adunară cu zel nefatigabil oferte pentru scopul indicat. Asemene mulțămesc tinerimea dlor notari din giur Vasiliu Sarkady, Nicolau Gavra, Iosif și Alesandru Dragan pentru spriginirea dată; precum și turoora cari au binevoit a ne onora cu preșința lor, contribuind și materialmente. Lista suprasolvirilor e următoarea : DD. Paul Papp s. jude r. c. 9 fl., Iosif Jorovici conducător de cou 5 fl. 50 cr., Paul Fășie jude r. 4 fl., Alesandru Dragan notar în Vașcou 3 fl., Nicolae Gavra notar în Băița 3 fl., Iosif Dragan not. subst. în Lunca 3 fl., Desideriu Jancsó fișe domin. în Vașcou 2 fl., Vasiliu Papp protopresbiter în Beiuș 2 fl., Ales. Késmárky silvanal în Cristior 2 fl., Iosif Miklósy negustor în Vașcou 2 fl., Vasiliu Lazar avocat în Vașcou 2 fl., Teodor Tulvan econom în Seliște 2 fl., Ignat Weisz din Criscior 1 fl. 50 cr., câte un florin : Fr. Szöllösy subpretor, dr. Edmund Tóth medic, George Gherlan adj. not., Leopold Weisz academist, Iosif Coroi faur, Petru Dale paroc în Serbesci, Norbert Meyer silvanal în Băița, Nicolae Groza paroc-capelan în Cristior, George Bogdan inv. în Cristior, Ioan Pinter inv. în Beiuș, George Criste inv. în Leheceeni, Flore Balaș econom în Cristior, Nic. Tulvan econom în Seliște, Ioan Coroi paroc în Băresci, Petru Baicu paroc în Băița, Ioan Micula paroc în Poiana și Vas. Bordac econom în Vașcou 50 cr. — Vașcou 2 sept. st. n. 1884. *Comitetul arangiator.*

Poșta Redacțiunii.

Carpenisi. Povestea aceea s'a publicat încă în nr. 4, din anul curent. Un numer ți-s'a și trimis. Trimite continuarea poemelor în prosă! Celelalte vor urma pe rând. Anecdotele se vor publica în Căldarul lui Păcala pe 1885.

Clusi. Ghicitura de șac nu se póte întrebuiță, căci versul e rău.

Fata lui Berar cea mare. Se vede, că nu e poporală; de aceea am șters-o, publicând numai sfârșitul, care în adevăr e din gura poporului.

Hernals. Nu putem, până la ernală.

Drumastul dela St. Just. Acesta s'a tradus românesce de mult; traducerea prezentă nu e mai reușită decăt aceea.

Dnei A. M. Da.

Dsiórei M. G. S'a trimis.

Căldarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sərbătorile.	Sórele resare	Sórele apune
Dumineca	13-a	după	Rusale. Evang. dela Mateiu c. 21, v. 4, a inv. 2.		
Duminecă	26	7	Mart. Adrian	5 26	6 29
Luni	27	8	Cuv. Păr. Pimen	5 27	6 28
Martți	28	9	Cuv. Păr. Moise	5 28	6 26
Mercuri	29	10	(†) Țăier c. Ioan Bot.	5 30	6 25
Joi	30	11	Sf. Alesandru	5 31	6 22
Vineri	31	12	Sf. Brău al Maicii Dluu	5 32	6 20
Sâmbetă	1	13	† Sf. Simón Stălp.	5 34	6 18

Proprietar, redactor răspundător și editor : IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollösy în Oradea-mare. Strada principală.